

DRWECA

„Drweca” wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 75 gr., z doręczeniem 87 gr. miesięcznie. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Adres kłogr.: „Drweca” Nowemiasto-Pomorze

Druk wydawnictwo: „Drweca” Sp. z o. p. w Nowemnieście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 5 groszy, na stronie 3-lamowej 15 groszy, w tekście na 2 i 3 stronie 20 groszy, na 1 stronie 25 groszy, przed tekstem 30 groszy.

Numer telefonu; Nowemiasto 8.

Redaktor: Marja Bogusławska w Nowemnieście.

Nr. 129

Nowemiasto-Pomorze, Czwartek dnia 30 października 1924.

Rok IV

Nieuzasadnione dążenie N. P. R. do rozwiązania Sejmu

(ze Słowa Pomorskiego.)

Niby niespodzianie rada naczelna N. P. R. uchwaliła wywiesić hasło rozwiązania sejmu. Przyczyną takiego postanowienia ma być fakt, że sejm nie może utworzyć żadnej większości, i wskutek tego należy takiej większości szukać w nowych wyborach. Rzecz jasna, że ta nowa większość ma być „polska i demokratyczna”.

Jakie bywały większości w sejmie?

Były przeważnie lewicowe. Wówczas N. P. R. nie wstydziła się głosować razem z mniejszościami narodowymi.

Raz jedyny była większość polska, ale i wtedy N. P. R. razem z mniejszościami narodowymi zwalczała rząd, oparty na większości polskiej.

Dzisiaj układ sił jest taki, że stworzenie nowej większości polskiej zależy od... N. P. R. Gdyby N. P. R. odważyła się mieć własne, polskie narodowe stanowisko, to w przeciągu kilkunastu godzin możnaby utworzyć w sejmie „polską i demokratyczną” większość. Ale N. P. R. nie chce przystąpić do większości polskiej a wstydzi się otwarcie przystąpić do większości lewicowej wspólnie z mniejszościami narodowymi. Aby nie dokonać wyboru na tę, czy na drugą stronę — rzuca hasło nowych wyborów.

Nowe wybory? Dobrze! Czy przywódcy N. P. R., którzy rzucili hasło rozwiązania sejmu, zdają sobie sprawę z tego, jaki wynik będą miały nowe wybory?

Jeżeli się zachowa starą ordynację wyborczą i jeżeli polskie stronnictwa lewicowe będą nadal darzyły takim poparciem stronnictwa mniejszościowe jak obecnie — to do przyszłego sejmu wejdzie conajmniej 100 posłów mniejszości narodowych. Obecnie jest ich 89 a trzeba pamiętać, o tem, że w przyszłych wyborach wezmą zapewne udział także Rusini z Małopolski, którzy przeważnie ostatnie wybory zbojkotowali.

Dla polskich posłów pozostanie około 350 miejsc. Większość musi się opierać conajmniej na 223 posłach. A za tem tzw. „polskie i demokratyczne” stronnictwa lewicowe musiałyby zdobyć aż 223 mandaty polskie, (z ogólnej liczby 350), jeżeliby chciały na nich oprzeć nową większość i nowy rząd, jak o tem mówi uchwała rady naczelnej N. P. R.

Które stronnictwa są — według N. P. R. — prawomysłne w „polskości i demokracji” lewicowej? Praktyka mówi nam to wyraźnie.

Narodowa Partja Robotnicza (N. P. R.) walczyła i walczy zaciekle przeciwko „Chjenie-Piastowi”. tzn. przeciwko tym stronnictwom, które stworzyły podstawy ostatniego rządu parlamentarnego pod prezesurą p. Witosa. „Demokracja” zaczyna się — według N. P. R. — dopiero od „emperowców i idzie coraz dalej na lewo, obejmując p. Bryła, Plute, Wyzwolenie, Okonia, socjalistów i komunistów (mniejszości narodowe są też „demokratyczne”, ale nie polskie!)

Czy pp. Popiel i Chądzyński spodziewają się, że NPR., Wyzwolenie, Okoń i socjaliści zdobędą 223 mandaty?

W rządzie p. Grabskiego niema „endektów”, natomiast jest p. Skrzyński, p. Janicki, p. Sikorski, p. Darowski, p. Kopczyński itd. — sami lewicowcy najczystszej klasy! Widocznie jednak lewica chce czegoś więcej. Byłoby to jednak niepopularnie, gdyby p. Diamand, albo p. Sanojca z Putkiem zalecali rozwiązanie sejmu. Niechaj to zrobi kto inny, kto ma jeszcze sztyldzik „narodowy” w swojej nazwie. No, i znalazła się Narodowa Partja Robotnicza. Uchwaliła lewicowe hasło rozwiązania sejmu.

Stało się to w chwili, gdy rząd p. Grabskiego osłabił i gdy p. Sikorski i p. Piłsudski przygotowują się znowu do wystąpienia na szerszej widowni politycznej, w tem tkwi tajemnica uchwały.

Pos. Popiel jest najbliższym zaufanym gen. Sikorskiego, a każy to już mógł zauważyć, że gen. Sikorski systematycznie cały do zagarniania coraz większych wpływów w rządzie. Nominacja generałów na wojewodów dała mu silny wpływ nawet na ministerstwa spraw wewnętrznych.

Gen. Sikorski chce zostać premierem P. Piłsudski pragnie również uszczęśliwić Polskę swoją osobą.

„Prostujcie więc ścieżki pańskie, abyci prorocy przyjść mogli bez przeszkody”. — Sejm obecny uchwalił pierwszy budżet; uchwalił podatki, współdziałał w założeniu Banku Polskiego itd. Ma więc pewne zasługi.

Względy gospodarcze przeto nie miały rozstrzygającego wpływu. Natomiast względy polityczne wysunęły się na czoło argumentacji. Narodowa Partja Robotnicza szuka „demokratycznej” większości, ale przezornie nie wymienia tych stronnictw, które zalicza do „demokracji”.

Nie chcemy bronić, ani chwalić sejmu i jego prac. Nie poruszamy tego zagadnienia. Staraliśmy się tylko odchylić zasłonę, za którą kryją się zamiary p. Sikorskiego i p. Piłsudskiego oraz posłusznych im polityków i stronnictw.

Po dokonanej kompromitacji socjalistów (6 listopada 1923 r. w Krakowie!) i wyzwolenców (wywrotowa agitacja na kresach) wysuwa się z nowymi hasłami NPR., aby przygotować teren dla tych, którzy całą lewicą dyrygują. Jest to aż nadto widoczne.

Hołd narodów zaprzyjaźnionych Sienkiewiczowi.

Depesza premiera Francji.

P. Prezes Rady Ministrów otrzymał od premiera francuskiego p. E. Herriota następującą depeszę: Jego Ekscelencja Prezes Rady Ministrów Grabski, Warszawa:

W chwili, gdy prochy Henryka Sienkiewicza wracają na ziemię polską, łącząc się w hołdzie, składanym pamięci Waszego Wielkiego Pisarza, którego płomienny zew głosił poprzecz granicę państwa, że duch polski przetrwa okres męczeństwa narodu. (—) Herriot.

Sztandar włoski pochyła się przed zwłokami.

Rzym, 25 10. Prasa poświęca Sienkiewiczowi artykuły wspomnieniowe. „Corriere d'Italia” drukuje

obszerniejszy artykuł poświęcony twórczości Sienkiewicza i jego obywatelskiej działalności dla narodu polskiego, wyrażając zadowolenie, że i sztandar włoski pochylił się przed zwłokami wielkiego pisarza i wielkiego Polaka.

Hołd narodu bułgarskiego.

W okazji przewiezienia zwłok Sienkiewicza przybył do Warszawy delegat bułgarskiej akademii umiejętności i uniwersytetu w Sofji prof. dr. Bojan Penew, który zabierał głos na uroczystej akademii. Z ramienia rządu bułgarskiego bułgarski charge d'affaires w Warszawie p. Vanczew złożył na trumnie Sienkiewicza wieniec.

Bojownikom odrodzenia Śląska

Cieszyn, 27 10. Wczoraj w niedzielę odbyła się i tutaj imponująca uroczystość ku czci pionierów ruchu narodowego na Śląsku Cieszyńskim i Górnym Śląsku, Stalmacha i Miarki, która z okazji przewiezienia zwłok Sienkiewicza przybrała charakter wielkiej manifestacji narodowej. Zebrane tłumy ludności dochodziły do dziesięciu tysięcy. Na cmentarzu św. Jerzego, istniejącego od 400 lat, gdzie znajdują się groby Stalmacha i Miarki wygłosili przemówienia posłowie ks. Londzin

i Reger. Obaj przedstawili olbrzymie zasługi bojowników odrodzenia narodowego na Śląsku, oraz ich niezłomny charakter.

Po południu odbyła się w teatrze miejskim uroczystość ludowa, na której wystawiono sztukę ks. Grimma pod nazwą „Dwa orły Śląskie”, w której autor przedstawia dwie postacie w okresie najintensywniejszej pracy i przesładowań.

Nowe zajście w redakcji „Dziennika Bydgoskiego”.

Bydgoszcz, 27. 10. Dziś przed południem przybył oficer z pułku 61 piechoty (podporucznik) : zapytawszy o pp. red. Teskę i Brandowskiego, pierwszego, na którego właśnie napotkał, usiłował usiłował zniewazyć, co mu się częściowo udało.

P. Teska zdołał oficera chwycić za rękę, współpracownicy dalsi obezwładnili oficera, telefonując na komendę miasta.

Po przybyciu dyżurnego oficera, któremu oddano odebraną broń nabił i pałasz oficera napastującego, został tenże odprowadzony na odwach wojskowy.

Zajście nowe wywołało dalsze poruszenie w mieście a policja przebywa w lokalu redakcji celem jej ochrony

Dowódca D. O. K. Toruń w Bydgoszczy.

P. generał Hubiszta bawił wczorajszej niedzieli w Bydgoszczy i konferował między innymi z p. red. Teską, który raz jeszcze zapewnił, że stanowisko redakcji, tak jak dotychczas, będzie i nadal zycziwe dla armji.

Interpelacja w Sejmie.

W sprawie bydgoskiej zostanie jutro wniesiona interpelacja przez posła bydgoskiego p. Bigońskiego.

Olbrzymie nadużycie.

Kraków, 28 10. Wczoraj popołudniu nie ukazał się już numer „Kurjera Wieczornego”. Wydawnictwo to zostało unicestwione.

Bezpośrednio po tem lokal redakcji „Kurjera Wieczornego” został przez władze opieczętowany. Powodem tego zarządzenia było nadużycie zaufania szeregu osób przez głównego udziałowca spółki wydawniczej dziennika, ajenta cukrowniczego, d-ra Grotowskiego.

Przedewszystkiem poszkodowany został przez d-ra Grotowskiego, Bank cukrownictwa w Poznaniu.

Dr. Grotowski, znany już w jednej z afery na bruku krakowskim (pasek wyrobami tytoniowymi) naciągnął ów Bank na 920 tys. zł.

Dr. Grotowski został odstawiony do więzienia sądu krajowego.

Aresztowanie niebezpiecznego komunisty.

Władze policyjne w Sosnowcu zaarrestowały delegata międzynarodówki moskiewskiej, niejakiego Stanisława Waldenberga, który organizował w Zagłębiu Dąbrowskim robotę rewolucyjną.

Waldenberg był w r. 22. i 23. najważniejszą figurą „kominterum” w Charkowie. Wraz ze zlikwidowaniem tamtejszego urzędu Waldenberg w końcu 23 r. prze-

niesiony został do Moskwy, gdzie współpracował z Czicerinem. W śledztwie przeprowadzonym przez władze polskie, Waldenberg oświadczył, że jest dyrektorem departamentu sowieckiego komisariatu dla spraw zagranicznych, który wysłał go do zorganizowania przewrotu w Polsce.

Ruch towarzystw.

Nowemiasto. Zebranie Towarzystwa Ludowego Nowego Miasta i okolicy odbędzie się w sobotę, dnia 1. listopada w dzień Wszystkich Świętych — po południu o godz. 5-tej w lokalu p. Jankowskiego. Zarząd.

Gielda pieniężna.

Warszawa, dnia 22. 10

Waluty w złotych.

1 dolar amerykański	5.16	-	-
1 funt angielski	23.19	-	-
100 frank. franc.	26.84	-	-
100 frank. belg.	24.88	-	-
100 frank. szwajc.	99.47	-	-
100 koron czeskich	15.40	-	-
100 lir włoskich	22.29	-	-

Gielda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 25. 10.

Za 100 kg. w ładunkach wagonowych. Dostawa zaraz. Ceny dla handlu hurtownego

Notowanie w złotych.

Zyto	-22.75
Pszenvca	24.00-26.00
Jęczmień br.	22.50-26.50
Jęczmień na paszę	-
Owies	22.00-23.00
Mąka żyt. 70 o ^o	-35.00
Mąka pszenna 65 o ^o	39.00-41.00
Ospa żytnia	-13.00
Ospa pszenna	-13.00

Usposobienie mocne. Uwagi: podaż niedostateczna.

Poznański targ na bydło.

Notowanie Rzeźni Miejskiej.

Dnia 24 10. 24. spędzono na targowisko Rzeźni Miejskiej: wołów, — buhaji, — jałówek i krów, 250 cieląt, 623 owiec, — kóz, 1790 świni, — prosiąt, — kozłat

Płacono za dwa centnary żywej wagi:

Za bydło rogate	I kl.	-	zl.
" " "	II kl.	72-74	"
" " "	III kl.	50-54	"
" cielęta "	I kl.	126-	"
" " "	II kl.	116-	"
" " "	III kl.	-	"
" Za owce	I kl.	-	"
" " "	II kl.	-	"
" " "	III kl.	-	"
" świnię	I kl.	128-130	"
" " "	II kl.	120-	"
" " "	III kl.	110-	"

Przebieg targu spokojny.

§ 7. Na podstawie uchwały walnego zebrania z dnia 30. września 1924 r. wpisano dziś w tut. rejestrze spółdzielni pod nr. 10 przy firmie

„Rolnik“

następującą zmianą statutu:

Łam. 6.: Zmiana dotyczy § 10. statutu, a mianowicie podwyższenia udziału ze 100 złotych, na 300 złotych, które winny być wpłacone w przeciągu 10 lat ratami po 30 złotych rocznie.

Nowemiasto, dnia 20. października 1924 r.

Sąd Powiatowy.

Prima

górnosławski WĘGIEL

sprzedają przy dostawie w dom lub zamie-
nam takowy na wszelkie rodzaje zboża.

B. Lewalski, Nowemiasto,
interes zbożowy
ulica Jagiellońska 25. — Tel. 73.

Baczność Rolnicy!

Zamieniam

LEN na PŁOTNO

i dają natychmiast płótno. Dla ulżenia przywozu będą len przyjmował w Lubawie w każdą środę u p. Gierskiego ul. Poznańska 7., w Nowemmieście u p. Pawłowskiego ul. Mostowa 3. w każdy czwartek.

Przykłota, Lipinki.

Aparaty fotograficzne

9x12, 10x15, 15x18 tanio sprzedam
Łask. zgłoszenie do

eksp. Drwęcy filji w Lubawie.

Kupię dobrze utrzymany

APARAT FOTOGRAFICZNY

wielkości 10x15

Zgłoszenia upraszam do ekspedycji Drwęcy w Nowemmieście i filji w Lubawie.

Baterje

oraz kompletne

lampki elektryczne
poleca

„DRWĘCA“, Drukarnia i Księgarnia

Sp. z o. p.

Nowemiasto Lubawa
rynek 4. — Tel. 8. Gdańska 3. — Tel. 73.

Wydzierżawię od zaraz

mój ogród

przy Kurzęckiej bramie
tylko zawodowemu ogrodnikowi

A. Kycler.

Bursa Rzemieślnicza

Tow. Pomocy Dzieciom
w Działdowie,
w swym oddziale koszykarskim
ma do sprzedania

200 koszyków

do missta. Oraz przyjmuje
zamówienia dla swej pracowni
koszykarskiej i s ewskiej.

Przyjmuję

materjały
do karbowania

(plisowania)

Wykonuję w 6-ciu godzinach,
Brodnica, Farna nr. 2,
I piętro

Jeden

maneż

w dobrym stanie na sprzedaż,
Gdzie wskaże eksp. „Drwęcy“

Osoba

intelig. biegła w gotowaniu i pro-
wadzeniu gospodarki przy-
mie posadę od zaraz.
Zgl. skierować do „Drwęcy“
w Nowemmieście i Filji w
Lubawie.

Samodzielnego

czeladnika
piekarskiego

poszukuje od zaraz

Kaut, Lubawa.

Poszukuję od zaraz lub od 1. 11.

pokój

z całym utrzymaniem. Zgło-
szenia w redakcji „Drwęcy“

Skrzypce i mandoliny

oraz wszelkie przybory do tychże poleca

Drwęca Drukarnia i Księgarnia

Nowemiasto, rynek 4 tel. 8, Lubawa, Gdańska 3 tel. 73.

Białe jadalne

kartofle

kupuje każdą ilość wagonowo i turami

Landw. Grosshandels-gesellschaft
Nowemiasto, Tel. 2.

Każdą ilość czerwonych

■ kartofli ■

fabrycznych kupuje wagonowo

Suszarnia Nowemiasto.
Dworzec Główny.

KOSZE

do papieru

poleca w wielkim wyborze

„Drwęca“ Druk i Księg.
Nowemiasto, rynek 4. Lubawa, Gdańska 3.

Łązek.

W niedzielę, dnia 2. 11.
o godzinie 5-tej po południu,
odbędzie się na sali p. Gro-
szkowskiego.

zabawa
z tańcami,
na którą uprzejmie zaprasza
Tow. Młodzieży.

Ostaszewo.

W sobotę dnia 1. 11. br.
o godzinie 5-tej popołudniu,
odbędzie się na mojej sali

zabawa
z tańcami,
na którą uprzejmie zaprasza
Franciszek Zdunowski.

Chłopiec

potrzebny do roznosze-
nia gazet.
Zgl. w eksp. „Drwęcy“.